

Merhaba,

Bölgemizde önemli büyüklüklerde termik elektrik santral yatırımları planlanmakta ve yürütülmektedir. Oda olarak bu sürecin dışında kalamazdık. Şubemiz yeni dönem çalışma programında da belirtildiği üzere, ülkemizin yakın gelecekte karşı karşıya kalacağı bilinen elektrik enerjisi açığını da dikkate alarak; Zonguldak kömür havzasında kurulacak olan bu santrallerde kullanılacak kömür tür ve kaynağı, yakma teknolojileri, çevresel etkileri, mevcut altyapıların uygunluğu, iş gücü gücü gereksinimi gibi konuları araştırmak üzere **TMMOB Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Gurubu** ile ortak bir çalışma yürüttü. Kurul Başkanı Oğuz Türkyılmaz, üyeler Haluk Direskeneli ve H. Caner Özdemir 'in katılımıyla bölgede araştırma ve yerinde bilgilenme gerçekleştirdik. Bu çalışmanın sonuçlarını önümüzdeki sayılarımızda sizlerle paylaşacağız.

'**Enerji Dosyası**' sayfalarında bir önceki bültenin devamı olarak TMMOB Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Gurubu Üyesi Haluk Direskeneli 'nin Zonguldak Termik Santralleri başlıklı bildirisinin 2. ve son bölümünü yayınlıyoruz. Bu bildiri de Zonguldak ilimizde mevcut ve yapılmakta olan Termik santrallerde yerli taşkömürünün yerli teknoloji ile en verimli, iyi nasıl yakılabileceği ve mevcut sistemlerin tanıtımı, uygulanabilirliği, işletme sorunları ve yeni teknolojiler anlatılıyor.

Uzun bir süreden beri Ülke gündeminin birinci sırasını işgal eden tersanelerde yaşanan ölümlü kazalar, siyasal iktidarların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki yaklaşımlarını gözler önüne sermektedir. Konunun önemi nedeniyle bölgemizde tersanelerin yoğun olarak yer aldığı Kdz. Ereğli'de 02 Mayıs 2008 tarihinde Kdz. Ereğli İlçe Temsilciliğimiz tarafından Erdemir Mühendisler Derneğinde "**Tersanelerde ve Sanayide İş Güvenliği**" konulu panel düzenlendi. Mühendis ve Makina'nın 580. sayısında da yer alan Panelin sonuçları kamuoyu ile paylaşıldı. Panel kitapçığı yayın hazırlık döneminde olup, basıldığında üyelerimiz ve kamuoyuna sunulacaktır.

Şube hukuk danışmanı ve Zonguldak Barosu Başkan Yardımcısı Avukat Süleyman AKTAŞ'ın, baro bülteni'nde de yer alan "**Tüketicinin hak araması yolundaki engeller**" başlıklı yazısına bu bültende yer verdik. Kendisine katkıları için teşekkür ediyoruz.

42. dönem Oda çalışma ilkeleri doğrultusunda birlikte üretme - birlikte paylaşma mantığı içerisinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Önceki yıllarda TMMOB Makine Mühendisleri Odası adına Şubemiz yürütücülüğünde 4 adet Demir-Çelik Kongresi yapılmıştı. "**V. Demir Çelik Kongresi**"de Şubemiz yürütücülüğünde 2010 yılında gerçekleştirilecek. Ayrıca bu dönem "**II. Maden Makinaları Sempozyumu ve Sergisi**"ni TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi ile ortaklaşa olarak 2009 yılında Zonguldak 'ta düzenleyeceğiz.

Bültenimizin zenginleşmesi için katkı ve desteklerinizi beklediğimizi yineleyerek, yeni sayıda buluşmak üzere saygılarımızı sunuyoruz...

**MMO Zonguldak Şubesi
Yönetim Kurulu**

Zonguldak Termik Santralleri

Haluk Direskeneli

Makina 1973, MMO Ankara 6606

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Gurubu Üyesi

ÖZET

Bu bildiriye Zonguldak ilimizde mevcut ve yapılmakta olan Termik santrallerimizde yerli Taşkömürünün yerli teknoloji ile en verimli, iyi nasıl yakılabileceği ve mevcut sistemlerin tanıtımı, uygulanabilirliği, işletme sorunları ve yeni teknolojiler anlatılmıştır.

GİRİŞ

Kömür dünya enerji arzı içinde %25'lik payı ile petrol ardından ikinci sırada yer alırken, %40'lik pay ile, elektrik enerjisi üretiminde ilk sırada bulunmaktadır. Ülkemizde enerji üretimi içinde kömürün payı % 43 ile ilk sırada iken, elektrik üretimdeki kömürün payı %16 ile dördüncü sıradadır. Son rapor ve senaryo çalışmalarına göre, kömürün enerji sektöründe *Temiz Kömür Teknolojileri* ile kullanımı, önümüzdeki dönemde, dünya genelinde önemli bir paya sahip olacaktır. Kömür en önemli yerli-fosil enerji kaynağımızdır. Bu nedenle de kömürlerimizin ileri-temiz teknolojilerle elektrik üretiminde kullanması gereklidir.

II. BÖLÜM

“KÖMÜR İHTİYACININ BÜYÜK BÖLÜMÜ İTHALATLA KARŞILANACAK”

Yatırımcı, gazetecilerin sorusu üzerine, yatırımıyla birlikte bir de liman inşaatının başladığını belirterek, Zonguldak'tan alacakları yerli kömürün santral ihtiyacını karşılayamayacağını, bu nedenle 1.200 Mwe yeni yatırımın kömür ihtiyacının büyük bölümünün yurt dışından kömür ithalatıyla karşılanacağını bildirdi.

Yatırımcı, “Alım garantisi olmadan neye güvenerek böyle büyük bir yatırıma girdiniz?” sorusuna, “Grubumuz, finans açısından muhafazakar bir gruptur. Bu iki bankaya güvenmekle birlikte Türkiye'nin elektrik piyasasına, Türkiye'ye ve kendimize güveniyoruz” yanıtını verdi.

Zonguldak'ta hayata geçirilecek proje ile bir yılda üretilen toplam enerji miktarının 9,5 milyar kWh olacağını, ilk ünitenin elektrik enerjisinin 2009 yılı başında elde edileceğini, daha sonra birer yıl arayla diğer ünitelerin üretime geçeceği bildirildi.

Zonguldak Çatalağzı'ndaki yeni Termik Santralin, 3 yıllık inşaat/ montaj süresince 1500 yabancı işçi ve ayrıca 1500 yerli işçiye doğrudan istihdam sağlaması bekleniyor.

MMO olarak Zonguldak' ta yapılan bu büyük yeni enerji yatırımını büyük bir dikkatle izliyoruz. Ancak 2x600 Mwe gurubunun EPDK lisans ve EPDK Proje gelişim detaylarına ulaşamadık. EPDK'nın Ocak 2008 ilerleme raporunda, 165Mwe'lık santralin %41.4 oranında tamamlandığı gösterilmiş. Ayrıca yurdumuzdaki en büyük taşkömürü havzasına yapılan ithal kömür yatırımı kararını da anlamadığımızı ifade edelim. Santral için gerekli çok büyük miktarda ithal kömürü taşıyacak gemilerin Çanak-kale ve İstanbul boğazlarını nasıl geçeceği konusunda ise hiçbir açıklama yoktur.

Ayrıca bu yeni yatırımın, mevcut Çatalağzı-B santraline ait 154 kV iletim hatlarını kullanması çok zordur. Bu büyüklükte bir yeni kapasite için, yeni iletim hattı inşaatı, hatta daha yüksek voltaj kademisine geçilmesi kaçınılmaz olacaktır.

METAN GAZI KULLANACAK YENİ TERMİK SANTRAL

Başka bir Yatırımcı Holding şirket, Zonguldak/Bartın'da 2 ayrı santral kurmak üzere EPDK'ya başvurdu. Alım garantisi olmadan yapılacak santrallerin toplam maliyetinin 700 milyon US Dolar'ı aşması bekleniyor. Yatırımcı şirket, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na (EPDK) lisans başvurusunda bulunarak Amasra'da 654.5 Mwe (4x160) diğeri Kandilli'de 51.3 MWe termik santral kurmak istediğini bildirdi. EPDK Lisans yönetmeliğinde göre

şirketin en geç 5 yıl içinde bu yatırımı hayata geçirmesi gerekiyor.

Termik santrallerde akışkan yataklı CFB teknoloji kullanacak. Santraller taşkömürü, metan gazı ve foul-oil ile çalışabilecek. Şirket, Zonguldak Taşkömürü Havzası'nda tahmini 600 milyar metreküp kömür kökenli doğalgaz aramak üzere de Türkiye Taşkömürü İşletmeleri'nin açtığı ihaleyi daha önce kazanmıştı. TÜBİTAK'ın hazırladığı projeye göre Zonguldak'taki taş kömür havzasında tahmin edilen doğalgaz rezervi 1.2 trilyon metreküp civarında olduğu belirtildi.

Mayıs 2008 içinde Yatırımcı Holding, bu konuda deneyimli olan Çin Datong firması ile anlaşmalarını ve Türk işçilerinin kuyu açma teknolojisini öğrenerek bölgede kalifiyeli ve uzman iş kolu yetiştirildiğini belirtti. Proje ile bölgede istihdamın artacağını belirten şirket yetkilileri, Amasra-B bölgesinde 10 bini aşkın yöre halkının istihdam edileceğini söyledi.

Çin Datong firmasının kullandığı yeni teknoloji ve deneyimli personelinin kaliteli işler başardığını belirterek, "Yatırımcı Gurubu'nun bölgede yaptığı 3.1 milyar Euro'luk yatırım ekonomimize çok büyük katkı sağlayacak" dediler.

Taşkömürü rezervinin bulunduğu bölgede kurulacak olan başta Amerika, Almanya olmak üzere tüm dünyada çevre dostu olarak kabul edilmiş termik santraller ile bu bölge, gurubun Batı Karadeniz Enerji Üssü haline getirilecek. Türkiye'nin her geçen gün enerji açığının büyümesi göz önünde bulundurulduğunda bölgede yapılan çalışmalar yöre halkının istihdam edilmesi dışında bu yörelerden göçüde engelleyecektir. Yerli taşkömürü ve metan gazı ile çalışacak Elektrik Santrallerinin bölgede bulunan yeraltı zenginliklerinin değerlendirilerek enerjiye dönüştürülmesinin ülke ekonomisine sağlayacağı katkı ile halkının istihdamı açısından büyük bir şanstır, dediler.

Zonguldak Havzası'nda orta uçucu madde içeren bitümlü kömürler ile yüksek uçucu madde içeren bitümlü kömürler söz konusudur. Havzada bulunan kömür damarlarının bu özellikleri, dünyada

gaz üretimi yapılan bazı havzalarla karşılaştırıldığında "gaz üretimine uygun" olarak değerlendirilmekte (ve havzanın kömür rezervleri ile ilgili görüş ve iddialardaki farklılıklara bağlı olarak) kötümser tahminlerde 50 milyar m³ ve iyimser tahminlerde 750 milyar m³ bir metan potansiyeli ileri sürülmektedir (popüler olarak bilinen rakam 600 milyar m³).

Yatırımcı şirket tarafından yapılan ilk araştırmalar, çok küçük bir sahanın örneklediği dikkate alınarak iyimser bir şekilde yorumlanırsa, havzanın çok ciddi bir kömüre bağlı metan potansiyeli olduğu kesindir. Ancak, kömüre bağlı metan üretimi pek çok parametre tarafından etkilenmekte olup sahada yapılacak gözlemler ve ölçümler olmaksızın gaz miktarı ile ilgili net değerlendirmeler yapılması olanaklı değildir.

Ayrıca, mevcut potansiyelin üretilebilir kısmının dünya havzalarında %30-60 arasında değiştiği ve jeolojik arızaların azlığı ya da çokluğu, damar yoğunluğu vb. durumların hem üretilebilecek metan miktarı hem de uygulanabilecek üretim tekniği üzerinde çok etkili olabileceği de unutulmamalıdır. Bütün belirsizliklere karşın, havzada ekonomik olarak kazanılması olanaklı bir gaz potansiyeli bulunmaktadır.

MMO olarak bu büyük yeni enerji yatırımını büyük bir dikkatle izliyoruz. EPDK lisans izinlerinin detaylarına ulaşamadık. Redovans konusunda yatırımcı yükümlülüklerinin zamanında yerine getirilmesini bekliyoruz. Santral yer seçimi (Amasra) konusunda toplum hassasiyetinin önemini bildirmek istiyoruz.

Çin Datong firmasının kullandığı yeni teknoloji ve deneyimli personelinin kaliteli işler başardığını belirterek, "Yatırımcı Gurubu'nun bölgede yaptığı 3.1 milyar Euro'luk yatırım ekonomimize çok büyük katkı sağlayacak" dediler.

CFB uygulamaları için ciddi akademik araştırma/büyük ölçekli deneme yatırımları yapılmalıdır. Bu deneme çalışmaları yapılmadan yüksek kapasiteli, yabancı teknoloji uygulamaları bizi başarısızlığa götürür. Elde çalıştırılmayan atıl santraller kalır.

Yatırımcı, bu riskli enerji üretimi alanına ciddi bir giriş yapmıştır. Gerek arama-araştırma ve gerekse üretim alanında teknoloji transferi için bağlantılar kurmuş ve bunu başlatmıştır. 2 büyük ve 3 küçük sondaj açmış olup çalışmalarını sürdürmektedir.

Metan potansiyeli konusundaki belirsizlik sıkıntı yaratmakla birlikte sondajlardan sağlanan ilk bilgiler belirsizlikleri gidermeye yönelik ilk önemli sonuçları vermeye başlamıştır.

Ancak, özellikle yatay sondajlarda ortaya çıkan teknik aksaklıklarla mücadele verilmektedir. Batı Karadeniz Bölgesinde önemli ve ekonomik olarak değerlendirilebilir bir doğal gaz ve kömüre bağlı metan gazı potansiyeli bulunmaktadır.

Kömüre bağlı metanın arama ve üretim çalışmaları çok sayıda parametrenin ölçüm ve değerlendirilmesiyle paralel yürümesi gereken ekonomik anlamda riskli ve pahalı çalışmalar olup güçlü araştırma kurumlarının desteğine, teknoloji transferine ve / veya uzman firmalarla işbirliğine gereksinim bulunmaktadır.

YENİ/ TEMİZ KÖMÜR YAKMA TEKNOLOJİLERİ

Eski yıllarda sadece ızgaralı/ pülverize yakma teknolojileri kullanılıyordu. Ancak son yıllarda yeni "Temiz Kömür Teknolojileri" ile daha verimli teknolojilere doğru evrimleşti. Bunlar;

- CFB (circulating fluid bed -Döner akışkan yatak) teknolojisi,
- IGCC (Integrated Gasification Combined Cycle- Entegre Gazlaştırma Kombine Çevrim) teknolojileri.

CFB uygulamaları için ciddi akademik araştırma/büyük ölçekli deneme yatırımları yapılmalıdır. Bu deneme çalışmaları yapılmadan yüksek kapasiteli, yabancı teknoloji uygulamaları bizi başarısızlığa götürür. Elde çalıştırılmayan atıl santraller kalır.

IGCC (Entegre Gazlaştırma)'da, maliyet ve düşük alt ısı değer nedeniyle çok miktarda kömür işleme mecburiyetinden dolayı ciddi dezavantaj olabilir. Ancak bu teknoloji hızla gelişmekte ve çevre koşullarına en uygun ve en garantili ve güvenli işletme olanağı sunmaktadır. Çünkü turbine verilen gaz yakıt değerleri düzgün ve kararlıdır.

Ülkemizde bu teknolojilerin hepsi uygulanabilir. Ancak hepsinin çok iyi incelenmesi lazımdır.

Son yıllarda TKİ redovans ihaleleri yapmaktadır. "Kamu yatırımlarına kaynak bulunmadığı" gerekçesiyle, TKİ'in elindeki kömür sahaları belirli süre ile, ilgilenen özel kuruluşlara kiralanmaktadır. Bu yöntemle göre Hazinesinin üretimden kar payı alması, yüklenici özel kuruluşun maden sahasını değerlendirmesi, gerekli yatırımları yapması, termik santrali seçmesi, inşa etmesi, çalıştırması, işletmesi, üretilen elektriği pazarlaması/ satması öngörülmüyor.

Bilindiği üzere çok sayıda ithal kömür yakacak termik santral lisans müracaatı EPDK'ya yapılmış bulunmaktadır. Yatırımcıların yatırım hesaplarını doğru yapmış olduklarını, tüm yatırımların düzgün olarak yürütülmesini, tecrübeli kadrolar kurulmasını, doğru teknoloji seçilmesini, ve hepsinden önemlisi, işlerin zamanında bitirilmesini umuyoruz.

İthal kömür santralleri için EPDK'ya başvuruların çok arttığı bugünlerde, ithal kömürün 50 USD/ton FOB fiyatı çok gerilerde kalmıştır. Bugün 6000 kcal/kg LHV ve üstü kalitede Rotterdam ARA piyasasında Mayıs 2008 itibarıyla ithal kömür fiyatları 147 USD/ ton civarındadır. Türkiye teslimatı 170 USD/ ton üstündedir. Günümüzde uzun süreli ucuz fiyattan kömür anlaşması yapmadan ithal kömür santrali yapmanın yapılabiliği/ fizibilitesi bizce artık kalmamıştır.

İthal kömür taşıyan büyük kapasiteli/ büyük gövdeli gemilerin Kolumbia, Avustralya, Güney Afrika'dan gelip Çanakkale ve İstanbul boğazını geçmeleri kolay değildir. Geçebilseler bile boğaz trafiğini gereksiz artırıcı olumsuz etkileri olacaktır. Bugünlerde benzer büyük gemilerin İstanbul boğazını geçmeleri için en az 10 gün sıra beklemeleri gerekmektedir. Sonunda Karadeniz kıyısında yapılan ithal kömür santralleri, yine Karadeniz'de kıyısı bulunan başka ülkelere bağımlı olacak, ve enerji arz güvenliği konusunda riskli kapsama gireceklerdir. Her ülke kendi yerel yakıtı- yerel kömürü için kendi termik santrallerini kendi yerel şirketleri ile kurmak zorundadır. Bu iş yabancılara bırakılmayacak derecede önemlidir. Santrallerin iyi işletilmesi/ verimliliği ancak yerli teknoloji ile artırılabilir.

Finansal açıdan bakıldığında konunun birkaç yönlü önemli nedenleri mevcuttur,

- 1) Gerçek maliyetlere dayalı bir elektrik pazarı oluşturulacağı yönünde iç piyasalarımızda kuvvetli bir beklenti oluşmuştur.
- 2) İç piyasada kullanılmakta olan petrol fiyatlarının oluşumunda (her ne kadar yüksek vergileri içerse de), nasıl ki dünya ham petrol fiyat değişimlerinin gerçek zamanlı olarak maliyete yansıtılmaları etkili oluyor ise ve bunu haklı bir gerekçe olarak kullanıcılara alıştırmışlarsa, bundan böyle elektrik fiyatları da aynı şekilde fiyatlandırılacaktır.
- 3) Türkiye bağlamında orta ve uzun dönem elektrik enerjisi arz - talep ve fiyat projeksiyonlarına baktığımızda, önümüzdeki 10 - 15 yıl içerisinde, günümüzde piyasada oluşan elektrik fiyatlarını aşağıya çekecek hiçbir potansiyel birincil girdi olasılığı gözükmemektedir ve herhalde elektrik fiyatları önümüzdeki yakın dönemlerde US\$0.16 - US\$0.20 /kWh seviyelerine çıkacaktır.
- 4) Satın alma finansman maliyetleri, rehabilitasyon ve yenileme yatırımları nedeniyle, Elektrik dağıtım ve/veya termik santral özelleştirmeleri kısa ve orta vadede elektrik fiyatlarını aşağıya çekmez/ çekemez.
- 5) Türkiye'deki mevcut elektrik santrallerine yakıt temin eden kömür havzaları daha zor işletmecilik dönemlerine girmektedir. Bu durum, ilave maden yatırımları ve yeni maden planları gerektirecektir. Bu gibi harcamalar, özelleştirme sonucunda ortaya çıkacak yeni işletmeciler için ilave maliyetler olarak elektrik fiyatlarına yansıtılacaktır.
- 6) Türkiye'nin elektrik tüketiminin % 50'sinden fazlası ithal doğal gazdan üretilmektedir. Geciken büyük hidroelektrik ve kömür yatırımları nedeniyle, baz yük santral ihtiyacının yeniden büyük gaz santralleriyle karşılanması kaçınılmazdır. Bu durum, Doğal Gaz yakıt kaynaklı elektrik üretimini daha da arttıracaktır.
- 7) Gerek PC superkritik ve gerekse CFB superkritik 500 MWe ve üst kapasitelerdeki kömür santralleri brüt % 46 verimlere ulaşmıştır. US\$ 6/MMBtu fiyatlarındaki ithal kömür santralleri, US\$ 12/MMBtu fiyatındaki Doğal Gaz kullanan % 58-60 verimli CCPP ile şimdilik rekabet edebilir. İthal kömür fiyatları, petrol fiyatlarına endekslilik hareket ettiğinden ve bundan böyle de edeceğinden, bugünkü kömür birim fiyatları ile petrol fiyatları arasındaki fark kömür aleyhine fazla açılmayacaktır.
- 8) Türkiye'deki yerli linyit kaynakları, aynı havza bazında dahi, çok değişken özelliklere sahip kömürlerden oluşabilmektedir. Bu durum, bugünkü şartlarda böyle kömürlerin rasyonel bir şekilde yakılabilmesi için bir çok havzada "selective/ seçici" madencilik yapılmasını gerektirir. Bu ise daha pahalı bir maden yatırımı demektir. Türkiye'de böyle bir işletme örneği bildiğimiz kadarı birkaç Taşkömürü/ Lavuar tesisleri dışında henüz yoktur. Mevcut durumda, maden ağzından

çıkan hertürlü siyah ve kahverengi renkli katı malzeme kazana girmektedir.

- 9) İthal kömüre dayalı santral yapmayı hedefleyen yerli yatırımcıların hemen hemen hepsi kendilerine ait diğer sektörlerde faaliyet gösterip elektrik tüketicisi konumunda olan sanayicilerdir. Kuracakları santral üretiminin en az % 50-60'ını kendileri tüketeceklerdir. Geriye kalan kısmını pazarlama gibi problemleri vardır, bu da önemli bir risk değildir. Bu yüzden "Corporate Finance" yöntemi ile finansman yapabilmektedirler. Bu duruma örnek olarak, 1993 yılından 2005 yılına kadar geçen sürede toplam yaklaşık 4000 MWe civarındaki "Kojenerasyon" yatırımları örneğini verebiliriz. Öncelikli olarak kendi taleplerini karşılayıp, yatırımlar kendisini geri ödedikçe ilave yatırımlar gerçekleştirme şeklinde süre gelir.
- 10) Türkiye'de, gerçek anlamda proje finansmanı (non-recourse finance) yapabilecek şartları sağlayacak "Off Taker" kontrat yapma olasılığı olmadığı sürece, (şu anda böyle bir ortam mevcut değildir), Afşin-Elbistan C&D veya bir başka yerli veya ithal kömür santralinin gerçekleştirilmesi finansal açıdan çok zordur. Türkiye, halen bu konununun

"Corporate Finance" yöntemi ile finansman yapabilmektedirler. Bu duruma örnek olarak, 1993 yılından 2005 yılına kadar geçen sürede toplam yaklaşık 4000 MWe civarındaki "Kojenerasyon" yatırımları örneğini verebiliriz. Öncelikli olarak kendi taleplerini karşılayıp, yatırımlar kendisini geri ödedikçe ilave yatırımlar gerçekleştirme şeklinde süre gelir.

farkında olmadığından giderilmesi mümkün olmayan aşırı zaman kaybetmiştir ve kaybetmeye devam etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

Günümüzde, elektrik enerjisinin ucuz, kaliteli, zamanında ve güvenilir şekilde temini ülke yönetimlerinin öncelikli konuları arasındadır.

Bu anlamda enerjinin ulusal ve kamusal çıkarları gözetilen bir anlayışla planlama ve yönetimi boyutları önem kazanmaktadır.

Bu çerçevede ulusal kaynakların etkin ve rasyonel kullanımları ülkelerin enerji yönetimleri için hayati önem taşımaktadır.

Dolayısıyla, enerji planlamaları, bir ülkenin geleceğini, refahını ve aynı zamanda krizlerini de belirlemektedir.

Bu nedenle de ülke enerji yönetimlerinin ileriye dönük planlama hatası yapma rahatlığı bulunmamaktadır.

Hata yapıldığında bunun bedelinin çok ağır ödendiği görülmektedir.

- Enerji arz güvenliği en öncelikli konudur. İthal kömür kullanan termik santrallerini Karadeniz kıyısına yapmak bize göre çok risklidir.
- Ülkemizde enerji sektöründe 20 yıldır uygulanan politikalarla toplumsal ihtiyaçlar ve bunların karşılanabilirliği arasındaki açığı her geçen gün daha da artmaktadır. Enerji politikaları üretimden tüketime bir bütündür, bütüncül bir yaklaşım esas olmalıdır.
- Ülkemizde enerji sektörünün gerek stratejik önemi gerekse kaynakların rasyonel kullanımı, düzenleme, planlama, eşgüdüm ve denetleme faaliyetlerinin koordinasyonu açısından önemli eksiklikler mevcuttur.
- Enerji sektörüne yönelik politikaların belirlenmesinde toplumun tüm kesimlerinin ve konunun tüm taraflarının görüşleri alınmalı enerji planlamasında politika ve önceliklerin tartışılıp, yeniden belirleneceği geniş katılımlı bir platform oluşturulmalıdır.

- Öz kaynakların -finansman kaynakları ve rezervlerin- en iyi şekilde değerlendirilmesi temel ölçüt alınarak, ülke düzeyinde enerjinin öncelik ve gereksinimleri tartışılmalı, ulusal ve kamusal çıkarları gözetilen ve üzerinde ilgili tüm kesimlerce ortaklaşılacak enerji plan ve politikaları belirlenmelidir.
- Kamusal planlama, kamusal üretim ve yerli kaynak kullanımını reddeden özelleştirme politikalarından vazgeçilmeli, kamunun eli kolu bağlanmamalı ve gerektiğinde kamu eliyle yatırımlar yapılabilir.
- Enerjinin üretimi ve yönetiminde en temel unsur olan insan kaynağımızın eğitimi, istihdamı, ücreti ve benzeri konulara gereken önem verilmelidir.
- Ulusal enerji sektörünün öncelikli temel gereksinimlerinin doğru saptanmasıyla, kısa ve uzun erimli enerji yatırımlarının zamanında gerçekleştirilmesine dönük uygun politikalar ve kurumsal düzenlemeler yaşama geçirilmelidir.
- Dışa bağımlı yakıt miktarını azaltmalıyız, yani enerji arz güvenliği riskini azaltmalıyız, yani doğalgaz, ithal kömür kullanımının dış alımını azaltmalıyız.
- İthal kömür yakıtlı yeni santrallere lisans vermekte titiz davranılmalı, önce öz kaynaklar değerlendirilmelidir. Zaten bugünkü piyasa ithal kömür fiyatları ile ithal kömür yakan termik santrallerinin yapılabilir olması bizce çok zor görünmektedir.
- Enerji verimliliği yatay ve dikey sektörlerde artırmalıdır. Enerji sektörünün özellikle arz politikalarında enerji, verimliliğine özel bir yer verilmelidir. Enerji verimliliği konusu enerji sektörünün arz politikaları arasında yer almalı ve enerji verimliliği yatırımları enerji sektörü yatırımları arasında sayılmalıdır.
- Daha çok rüzgar santrali, yenilenebilir enerjiler, hidrolik santraller, yerli linyit/kömür kullanan temiz ve verimli teknoloji kullanan termik santraller yapmalı, yeni yazılım ve donanımları kullanarak kendimiz tasarım yapmalı, kendimiz imal etmeli, kendimiz monte etmeli, kendimiz çalıştırmalı, işletmeliyiz. Daha çok yerli imkanı, yerli mühendisliği, yerli tasarımları kullanmalıyız.
- Zonguldak KaraElmas Üniversitemizde genç mühendislerimize/ akademisyenlerimize daha çok Master/ Doktora/ DoktoraSonrası imkanları vermeli, onlara daha çok yazılım/ donanım sağlamalı, yerli teknolojilere/ yerli yakıt kullanımını için KaraElmas Üniversitemizdeki akademik/ bilimsel araştırmalara daha çok fon ayırmalıyız.
- TÜBİTAK Marmara MAM benzeri araştırma kuruluşlarımızın sayısını artırmalıyız. Zonguldak KaraElmas Üniversitemizde Temiz Kömür Yakma / Kömür eleme/temizleme Teknolojileri, AfsinElbistan'da Linyit/Kömür Yakma Teknolojileri, Alaçatı'da Rüzgar Santralleri, Ege Bölgesinde Jeotermal Enerji, Güney Doğu Anadolu Bölgesinde Hidrolik Enerji Araştırma Merkezleri kurmalıyız.
- Kamu İhale Kanunu'nda sadece en ucuz olanı seçme değil, akreditasyon sonucu sıralamanın ve ömür boyu enerji tüketimi masraflarını, fiyatla birlikte değerlendirecek bir sistem için değişiklik yapılmalıdır.
- Sanayi sektörlerinde kojenerasyon konusu mutlaka göz önüne alınmalıdır. Bu konuda geçmişte yapıldığı gibi verimsiz/ bakımı zor/ yabancı ünitelerle ülkenin bir çöplük haline gelmemesi için gerekli düzenlemeler; meslek örgütleri ve kojenerasyon derneklerinin katkıları ile hazırlanarak en kısa sürede uygulanmalıdır.
- Enerjinin en ekonomik yoldan kullanılması için, "yük yönetimi" yapılarak yükün pik saatler dışına kaydırılmasına çalışılmalıdır. Bunun için gerekli stratejiler çizilmeli/ projeler yapılmalı/ yatırım programları oluşturulmalıdır.

EĞİTİM, KURS VE ETKİNLİKLER

İŞ MAKİNASI OPERATÖR KURSU

Tarihi	Kursun Türü	Yeri
10 Mayıs 2008	Fore Kazık, Vibro, Delme makinası, Pompa Santral	Geoteknik - ZONGULDAK
16 Haziran 2008	Grayder	Orman Bölge Müdürlüğü - Kastamonu

ODA DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 42. Dönem I. Danışma Kurulu toplantısı, 17 Mayıs 2008 tarihinde Ankara'da yapıldı. Toplantıya Şube Başkanımız Atıf METE, Şube Başkan Yardımcımız Hüseyin TORAMAN, Şube Saymanımız Ahmet ZOROĞLU, Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz Necati AKKAŞ, Sebahat MANGALTE, Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyelerimiz Mustafa EYRİBOYUN, Soner SİNOPLU ve Şube Müdürümüz Ayhan HİLALCI katıldı. Danışma Kurulu Toplantısında Şube Başkanımız Atıf METE'nin yapmış olduğu konuşma özetle aşağıdadır.

Atıf Mete: "FERDİ KAZA SİGORTASI ÖĞRENCİ ÜYELERİ DE KAPSASIN"

Zonguldak Şube adına konuşan Şube Yönetim Kurulu Başkanı Atıf Mete, Oda Merkezinde bulunan hukuk biriminin Şubelerle koordinasyon içinde çalışmasının sorunları engelleyebileceğine işaret etti. MİEM kapsamındaki kursların eğitmen sayısının sıkıntısını Şube olarak kendilerinin de yaşadığını ifade eden Mete, "Hem sayı olarak hem de nitelik olarak artırılabilir. Etkinlikler

de yerellerdeki sanayi ürünlerine yönelik olursa iyi olur” diye konuştu. Maden Mühendisleri Odası ile birlikte “Maden Sempozyumu” düzenleme isteklerini Oda Sekreter Saymanlar toplantısında görüşeceklerini belirten Mete, ferdi kaza sigortasının öğrenci üyeleri de kapsamasını istedi. Mete, Oda Enerji Çalışma Grubu'nun yerelerde düzenlenen etkinliklerde de yer aldığını anımsatarak, “Emeklerinden dolayı Enerji Çalışma Grubumuza teşekkür ediyorum” dedi.

ASANSÖR SEMPOZYUMU

23 - 25 Mayıs 2008 tarihlerinde İzmir Şubemiz ve Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından ortaklaşa olarak düzenlenen Asansör Sempozyumuna Şube Başkanımız Atıf METE, Şube Asansör Komisyonu Üyelerimiz Hüseyin TORAMAN, Kudret ÖZDEMİR, Serpil KARAKUŞ, A.Ümit YOLDAŞ, Sanayi Müdürlüğü Şube Müdürü Ayben ÖZKAN, Şube Müdürümüz Ayhan HİLALCI ve Teknik Görevlilerimiz Gökser ACUN, Emre BAYRAT ve Çiğdem ZİPİR katıldı.

KÖMÜR KONGRESİ

16. Türkiye Kömür Kongresi 26-28 Mayıs 2008 tarihleri arasında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Konferans Salonları'nda gerçekleştirildi. Kongreye, 35 kurumdan 504 delege katıldı. Kongrenin açılışına TMMOB Başkanı Mehmet SOĞANCI konuşmacı olarak katıldı. Kongre'de ayrıca Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz TÜRKYILMAZ'ın Oturum Başkanlığını yaptığı "Enerji Yatırımları İçinde Kömürün Yeri ve Batı Karadeniz Bölgesinin Önemi" adlı panel düzenlendi.

MİEM SORUMLULARI VE EĞİTİCİLERİ TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

06- 07 Haziran 2008 tarihlerinde Oda Genel Merkezinde MİEM Sorumluları ve MİEM Eğiticileri toplantıları gerçekleştirildi. Toplantılara Şube MİEM Sorumlumuz Ayhan HİLALCI ve MİEM Eğiticimiz Adnan TOPUZ katıldı.

TERSANELERDE VE SANAYİDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PANELİ

02 Mayıs 2008 tarihinde Kdz. Ereğli İlçe Temsilciliğimiz tarafından Erdemir Mühendisler Derneğinde "Tersanelerde ve Sanayide İş Sağlığı ve Güvenliği" konulu panel düzenlendi. Siyasi parti ve sendika temsilcileri, tersane sahipleri ile yöneticilerinin de bulunduğu panel yaklaşık 100 kişinin katılımı ile gerçekleştirildi. Kdz. Ereğli İlçe Temsilciliğimiz Başkanı Sıtkı KULOĞLU'nun yöneticiliğini yaptığı Panelde Şube Sekreterimiz Birhan ŞAHİN, Ereğli Belediye Başkanı Murat SESLİ ve Ereğli Kaymakamı Osman EKŞİ birer açılış konuşması yaptılar. Panele; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı Grup Başkanı Sezgin AYHAN, Ereğli Gemi A.Ş'den A Tipi Sertifikalı İSG Uzmanı Nevzat GÜZEL, Ustamehmetoğlu Gemi A.Ş'den İSG Uzmanı Ethem SİVRİOĞLU, MMO İş Sağlığı ve Güvenliği Mühendisi ve Oda Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa YAZICI, Karadeniz Ereğli Hekim, Eczacılar Derneği Sekreteri Opr. Dr. Recep ERDOĞAN ve EPS – İSG Mühendislik ve Danışmanlık firmasından Eğitim Uzmanı Akın SÖNMEZLER katılarak, tersa-

nelerde iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunları masaya yatırdılar.

Oturum Başkanı Sıtkı KULOĞLU ve Şube Sekreterimiz Birhan ŞAHİN'in açılıştaki yapmış oldukları konuşmalar aşağıdadır.

SITKI KULOĞLU (Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Kdz. Ereğli Tems. Başkanı) Sayın Kaymakamım, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Genel Merkez Yöneticim, Sayın MMO Şube Sekreterim, Saygıdeğer Basın mensupları

ve değerli konuklar; Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Karadeniz Ereğli İlçe Temsilciliği yürütücülüğünde hazırlanan "Tersanelerde ve Sanayide İş Güvenliği" konulu panelimize hoş geldiniz.

Sizlere kısaca Makina Mühendisleri Odasını ve faaliyetlerini tanıtmak isterim.

Makina Mühendisleri Odası 1954 yılında Anayasanın 135. maddesinde tanımlanan yasayla kurulmuş kamu kurumu niteliğinde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine (TMMOB) bağlı meslek kuruluşudur. Makina Mühendisleri Odası yurtiçi ve yurtdışında makina, endüstri, işletme, sanayi, uçak, havacılık, uzay, sistem, teknik metot, üretim mühendisliği öğretimi yapan kuruluşların fakülte ve bölümlerinden mezun olarak diploma ve ruhsatname almış, Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını uygulamayı yasa gereği olup mesleki çalışmalarda bulunan tüm mühendisleri içinde toplamaktadır.

Makina Mühendisleri Odası 1954 yılından bugüne 18 şube, 50 il temsilciliği, 33 ilçe temsilciliği, 21 meslek denetimi bürosu ile 2008'de üye sayısını 70 000'lere ulaştırmış. Bu minvalde Ereğli'mizde tersanelerimizde iş sağlığı ve güvenliği panelimizin fikrinin gelişmesi, bildiğiniz gibi son birkaç ayda Tuzla'daki tersanelerde yaşanan yaralanmaların ve ölümlü kazaların sonucunda Türkiye kamuoyunu epey meşgul etmişti. Ereğli artık Türkiye'nin en büyük tersanelerinin bulunduğu bir ilçe haline gelmiştir ve hepinizin bildiği gibi üç adet tersane yatırımı yakın bir zamanda öngörülmektedir.

Bizler de Makina Mühendisleri Odası olarak dedik ki, Tuzla'da ölümler ve yaralanmalar yaşanıyor, engellenmeye çalışılıyor tabii, Ereğli'de de biz en azından önleyici tedbirler olarak bir şeyler yapmalıyız. Tersanelerle iletişime geçtik. Teşekkür ederiz hepsinin de sıcak ilgilerine. Ereğli'deki tüm tersanelerimiz bu konuya gerçekten olumlu yaklaştılar. Burada da zaten temsilcilerimizi de görüyorsunuz. Hepsine tekrar teşekkür ediyoruz bu panele sağladığı katkılardan dolayı.

Ben şu anda panelimize gelen bir telgrafı, sizlere okumak istiyorum:

"Makina Mühendisleri Odası Karadeniz Ereğli İlçe Temsilciliğine,

Odanızca düzenlenen panele yoğun programım nedeniyle katılamıyorum. Nazik davetinize teşekkür ediyor, tüm katılımcılara selam ve sevgilerimi sunuyorum.

Yavuz Erkmen,
Zonguldak Valisi."

Valimize de teşekkür ediyoruz.

Sayın katılımcılar; panel programımız üç bölüm halinde. Birinci bölüm, açılış ve program sunumu, 15:00-15:30 saatleri arasında olacaktır. İkinci bölüm, 15:30-17:30 arasında panelistlerin konuşmaları olacak. Panelist konuşmacılarının sonunda 15 dakikalık bir soru-cevap bölümü hazırlayacağız. Üçüncü bölüm, 17:30-18:30 arasında da bahçede sizler için bir kokteylimiz var. Sizlerden konuşmalar başlamadan önce bir ricamız olacak. Cep telefonlarımızı mümkünse, acil durumları olmayanlar haricinde kapatmanızı rica edeceğiz.

Zonguldak Makina Mühendisleri Odası Sekreterimiz Sayın Birhan Şahin'i buraya davet ediyorum.

BİRHAN ŞAHİN (Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Sekreteri)- Sayın Kaymakamım, Belediye Başkanım, değerli meslektaşlarım, değerli katılımcılar, sayın konuklar; Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi adına

Karadeniz Ereğli İlçe Temsilciliği Yürütme Kurulu tarafından düzenlenen "Tersanelerde ve Sanayide İş Güvenliği" konulu panelimize hoş geldiniz. Hepinizi Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi Yönetim Kurulu adına saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Değerli konuklar; son zamanlarda ölümlü iş kazalarıyla gündeme gelen Tuzla tersaneler bölgesinde yaşanan sorunların bölgemizde hızla gelişmekte olan yeni inşaat sanayinde de toplumsal değişimlerin temelini oluşturmaktadır. Bilim teknolojiyi, teknoloji sanayileşmeyi ve artı değeri yüksek ürünü getirerek toplumların refah düzeyini yükseltmektedir. Ancak gelişen teknoloji ve sanayileşmeyle birlikte çevre ve meslek tasarıları, iş sağlığı gibi olumsuz koşullarda gündeme gelebilmektedir.

Avrupa Birliği sürecine bağlı olarak 4857 sayılı İş Yasasıyla birlikte ülkemizdeki İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı da değişmiş, bu Yasayla birlikte 40'a yakın yönetmelik ve tebliğ yayınlanmış, bunların bir kısmı da yürürlüğe girmiştir. Ancak diğer alanlarımızda olduğu gibi henüz altyapısı hazırlanamadığı için birtakım uygulamada eksiklikler de yaşanmaktadır. Ülkemizde Türkiye İstatistik Kurumunun yayınladığı 2006-2007 iş kazaları ve işe bağlı sağlık problemleri araştırma sonuçlarına göre Raporun yayınlandığı tarihteki son 12 ay içerisinde istihdam edilenlerin, çalışanların yüzde 2.9'u, yaklaşık olarak yüzde 3'ü bir iş kazası geçirmektedir. İş kazası geçirenlerin sektörel dağılımları incelendiğinde en yüksek oranın yüzde 10.1 ile madencilik ve taşo-

cağı işletmesi sektöründe olduğu görülmektedir. Bunu yüzde 7.7 ile elektrik, gaz ve su sektörü izliyor.

Yine araştırma sonuçlarına göre bahsedilen 12 ay içerisinde istihdam edilen, eğitime göre sınıflandırıldığında, ilköğretim mezunlarının oranı yüzde 3.7, yüksek öğretim mezunlarının, kaza geçirenlerin oranı ise yüzde 0.9. Kaza geçirenlerin yüzde 67.5'i bu sektörlerde çalışan ücretli, maaşlı ve yevmiyeli personellerden oluşmaktadır.

Meslek grupları açısından baktığımızda, sanat sınıfı personel içerisinde makina operatörleri ve montajcılarının yüzde 5.7, kaza oranıyla ortalamasının üzerinde olduğu gözlenmektedir.

Değerli katılımcılar, yapılan araştırmalar iş kazalarının yüzde 50'sinin kolaylıkla, yüzde 48'inin sistemli bir çalışma ile önlenebileceğini göstermektedir. Bu da bizlere, iş kazalarının yaklaşık yüzde 98'inin önlenebileceği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Ortak amacımız, çalışanların yaşam kalitelerinin artırılması, işletmelerin üretime devam edip ayakta kalması ve ülkemizin verimlilik düzeyinin yükseltilmesidir. İş sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların çözümünde ortak amaç için taraflar olarak birlikte çalışmalı, huzurlu, sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını birlikte yaratmalıyız.

Bugün burada Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi

Ereğli İlçe Temsilciliği, Karadeniz Ereğli Hekim Eczacılar Derneği, Ereğli Demir A.Ş., Usta Mehmetoğlu Gemi Tersaneleri, EPS İş Sağlığı Güvenliği Firmasının katkılarıyla "Tersanelerde ve Sanayide İş Sağlığı Güvenliği" konulu paneli düzenlemekteyiz. Panelimizin tarafların en iyi şekilde bilgilendirileceği ve verimli bir tartışma ortamı oluşturması, yöreye ve sektöre yeni açılımlar getirmesi dileğiyle tüm katılımcılara teşekkür eder, saygılar sunarım.

42. Dönem Çalışma Programı'nın temel çerçevesinin çizildiği Danışma Kurulu toplantısında, yeni dönemde de Odayı önemli görevlerin beklediğinin altı çizildi...

YENİ DÖNEMDE DE ÖNEMLİ GÖREVLER BİZİ BEKLİYOR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 42. Dönem I. Danışma Kurulu toplantısı, 17 Mayıs 2008 tarihinde Ankara'da tüm şubelerimizden toplam 141 kişinin katılımı ile yapıldı. Birlikte karar alma, üretme ve yönetme anlayışının en önemli aygıtlarından olan Danışma Kurulu toplantısında, 42. Dönem Çalışma Programı'nın temel çerçevesi çizildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, öncelikle Genel Kurulda verilen destek için teşekkür etmek istediğini dile getirerek, *"Öncelikle Genel Kurulda Oda çizgisi ve Yönetim Kuruluna çok yüksek bir oranla verdiğiniz destek ve katkılarınız için içten teşekkürlerimizi sunuyorum. Yönetim Kurulumuza, size, Şubelerimize, hepimize yüklenen görev ve sorumlulukların bilincinde olduğumuzu öncelikle belirtmek istiyorum"* dedi.

Emin Koramaz: "YENİ DÖNEMDE NELER YAPACAĞIMIZI HEP BİRLİKTE PLANLAYACAĞIZ"

Genel Kurulun diğer birçok Oda Genel Kurulundan farklı bir şekilde "çoğunluklu" olarak toplandığına dikkat çeken Koramaz, bunun hep böyle gerçekleştiğini kaydetti. *"Genel Kurulumuz yüksek bir katılımı ve yapıcı eleştirilerden aldığı kararlara dek, bir demokrasi şölenu atmosferinde yapılmıştır"* diyen Koramaz, Genel Kurulun oldukça doyurucu bir Sonuç Bildirisi hazırladığını ifade ederek, Sonuç Bildirisinin kamuoyu ile paylaşılmasıyla yeni bir çalışma dönemine başlandığını bildirerek şöyle konuştu: *"TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak, bir döneme daha, Oda genelinde birlik, sorumluluk ve ortak çalışma azmi ile girdik. Bütün bunları son derece önemsediyimi belirtmek istiyorum. Yeni çalışma dönemine esasen bugünkü çalışmamız ve yarınki (18 Mayıs 2008) Oda Sekreter-Sayman toplantısından sonra başlayacağız. Yönetim Kurulumuz ve ilgili arkadaşlarımız bu toplantılar için titiz hazırlıklar yaptılar. Bugün bunları ve sizlerin dile getireceği görüş ve önerileri görüşüp, 'birlikte üretme, birlikte karar alma, birlikte yönetme' anlayışıyla yeni*

dönemde neler yapmamız gerektiğini hep birlikte planlayacağız."

"Sorunlar Tamamen Birbirine Bağlantılı"

Türkiye'nin içinde bulunduğu konjonktür ile mesleki, sosyal, örgütsel sorumlulukların ve birliğin samimi olarak geliştirilmesi arasındaki bağların bugün özel bir önem taşıdığını vurgulayan Emin Koramaz, ülkenin ve meslek alanlarının lehine bağımsız yürüyüşün etkin bir şekilde sürdürülmesi için ülkenin içinde bulunduğu konjonktür ile Odanın ulaştığı düzeye kısaca değinme isteğini dile getirdi. Bu değerlendirmelerde dönem çalışmaları açısından yapılması gerekenlerin, yönlendirici unsurlar olduğuna dair inancını ifade eden Koramaz, konuşmalarında özellikle 1980 sonrasında uluslararası ortamda ve Türkiye'de yeni bir liberal değişim ve dönüşüm süreci yaşadığını özel olarak belirttiğini söyledi. Bunun nedenini IMF, Dünya Bankası, ABD, AB gibi ekonomik ve siyasal odaklara bağımlılığın nedenlerinin ve sonuçlarının; ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel alanlar ile meslek ve yaşam alanlarına dek çok boyutlu etkilerde bulunması olarak açıklayan Koramaz şöyle konuştu: *"Sanayide üretimin teşvik edilmemesinin, aramalı ve yatırım malı üreten sektörlerin taşeronlaşmaya ve fason üretime teşvik edilmesinin ve kaynakların üretken yatırımlar yerine hizmet ve finans sektörleri ile borç faizlerine aktarılmasının; Türkiye'yi yönetenlerin benimsediği yeni liberal yönelimler ile altına imzalar attıkları ekonomik anlaşma ve taahhütlerden bağımsız değildir. Türkiye'nin sıcak para akımları, iç ve dış borç, ithalat ve ithalata bağımlı ihracat kıskaçına alındığı bilinmektedir. Özelleştirme ve serbestleştirme adı altında tarım alanları, ormanlar, araziler entegre sanayi tesisleri, su ve enerji kaynaklarımızın elden çıkarılması ile bu yeni liberal politikalar arasındaki ilişkiyi herhalde aklı başında hiç kimse görmezden gelemeyecektir. Sanayi ve ekonominin genelindeki bu durum ile işsizlik, çalışma yaşamı, gelir adaletsizlikleri, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yaşamsal sorunlar da tamamen birbirleriyle bağlantılıdır."*

ABD'nin 'ılımlı İslam' projeksiyonlarının birebir etkisi altında bulunan ve 1980 sonrası yaşanan neo-liberal dönüşümün ürünü olan AKP veya benzer ekonomik programı benimseyen herhangi bir siyasi gücün bu iç ve dış kriz faktörlerini yönetemeyeceğinin ve Türkiye'yi daha da güçsüz kılacağına açık olduğunun altını çizdi. Odanın bütün bu olgu ve süreçlere çok kişilikli bir şekilde, meslek alanlarından ve ülke çıkarlarından hareketle karşı çıktığını işaret etti.

Oda Kişilikli Bir Karşı Duruş Sergiledi

Bu olgularla Odanın neredeyse tüm etkinliklerde vurguladığı mühendisliğin içinde bulunduğu durum arasındaki zincirleme bağları açıklamaya gerek görmediğini bildiren Emin Koramaz; herkesin bu gerçekleri, uluslararası ekonomik kriz dinamiklerini ve Türkiye'nin 50 yılı aşkın süredir dışa bağımlılık ile şekillenen yoğun dış ve iç politika sorunlarını göz önünde bulundurarak bu çalışma döneminde olabilecek ekonomik, siyasal, sosyal ve mesleki sorunları pekâlâ tespit edebileceğini vurguladı. Koramaz, ABD'nin 'ılımlı İslam' projeksiyonlarının birebir etkisi altında bulunan ve 1980 sonrası yaşanan neo-liberal dönüşümün ürünü olan AKP veya benzer ekonomik programı benimseyen herhangi bir siyasi gücün bu iç ve dış kriz faktörlerini yönetemeyeceğinin ve Türkiye'yi daha da güçsüz kılacağına açık olduğunun altını çizdi. Odanın bütün bu olgu ve süreçlere çok kişilikli bir şekilde, meslek alanlarından ve ülke çıkarlarından hareketle karşı çıktığını işaret eden Koramaz, "Diğer yandan Odamız emperyalist çevrelerin çıkarları doğrultusunda şiddet ve linç kültürünün egemen olduğu bir toplumsal psikolojinin oluşturulmasına, toplumu şoven yaklaşımlarla etnik kökenleri üzerinden birbirine düşman etmeye, sosyal yaşamın türban ve etnik milliyetçilik temelinde zehirlenmesi ile terör ve provokasyon eylemlerine karşı da sağlam bir duruş sergilemiştir" diye konuştu.

Temel Çizgi Önümüzdeki Dönem De Korunmalı

Koramaz, tüm bunların temel sosyal, ekonomik değer ve birikimlere, Türkiye'nin 84 yıllık kazanımlarına sahip

çıkma adına, özellikle de 1970-1980 sonrasında demokratikleşme gerekliliklerini bir an için bile olsun unutmaksızın gerçekleştirdiklerini vurguladı. "Sanayileşme, planlama, kalkınma, demokratikleşme ve sosyal adaleti dışlayan liberalizm-muhafazakârlık-gericilik-faşizan eğilimler ve otoriter seçeneklere karşı bütünlüklü bir bağlamda karşı duruş eşliğinde; Odamızı büyütme, meslek ve meslektaş çıkarları ile ülke çıkarlarını korumak, samimi konuşmak gerekirse, bizler için en doğru yol olmuştur" diyen Koramaz, Türkiye'nin içinde bulunduğu konjonktürün bir kriz konjonktürü olduğuna dikkat çekti. Rejim bunalımı öğeleri yanında yapılaşmış ekonomik-sosyal bunalım unsurları bulunduğunu, ancak bunların en azından kendileri nezdinde, eşitlikçi-demokratik gereksinimlerin üzerini örtmemesi gerektiğine birkaç kez değindiğini hatırlattı. Koramaz, "Bu temel çizginin önümüzdeki dönemde hepimiz açısından korunması gerekmektedir" dedi.

"Çalışmalarımızla Kamuoyunda Saygın ve Sevilir Bir Konum Tuttuk"

TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın bugün 69 bini aşan üyesi, 7.500 öğrenci üyesi; sayısı 30'a ulaşan yönetmelikleri, 51 il, ilçe temsilciliği, 16 mesleki denetim bürosu, 1.500'ü aşan iş yeri temsilciliği ile TMMOB'nin en büyük iki Odasından biri, gerçekte en büyük Odası olduğunu dile getiren Emin Koramaz, çok az sayıdaki çalışanın ücretini ödeyemez bir durumdan bugün 500'e yakın çalışanın ve tamamı kendi mülkiyetlerinde bulunan Oda ve Şube hizmet binaları olan bir Oda yapısına ulaştıklarını anımsattı. "Yalnızca bu durum bile bizi çalışma koşulları, sosyal ve ahlaki açıdan bağımsız ve güçlü kılmaktadır" diyen Koramaz Odanın durumu ile ilgili şu bilgileri verdi: "Durumumuzu tekrar ve kısaca özetlersem; 37 bini aşan üyemizin eğitim ve kurslarından geçtiği Meslek İçi Eğitim Merkezleri; iki yılda sayısı bine yakın konferans, panel, söyleşi etkinliği, basınçlı kaplar ve kaldırma iletme makinalarının periyodik kontrolleri ile teknik ölçüm ve analiz hizmetleri kapsamlarında 'A' Tipi Muayene Kuruluşu olmamız; Bacagazı Merkez Laboratuvarı Akreditasyonu; Personel Belgelendirme Kuruluşu Akreditasyonu; Asansör Kontrol Merkezimizin Onaylanmış Kuruluş Akreditasyonu, SMM hizmetleri ve mesleki denetim, bilirkişilik-expertizlik ve teknik ölçüm hizmet çalışmalarında milyonlarca işlem; on binlerce asansör ve 2 buçuk milyonu aşan LPG'li araç denetimi, yalnızca bir dönemde 87 kitap basımı, toplamda 35 civarındaki kongre, kurultay, sempozyum etkinliği, meslek alanlarımızla bağlantılı yasa/yasama ve yönetmelik süreçlerine müdahil oluş, özelleştirmelere karşı açtığımız davalar, vergi davalarındaki başarılar, meslek

alanlarımızla ilgili raporlar, Oda çalışmalarının basın ve kamuoyuna sunumu ve bütün bu çalışmalarda benimsediğimiz yönelim olan kurumsallaşma, Odamızın etkin mesleki ve toplumsal hizmet sunumunda ulaştığı düzeyi göstermektedir. Bütün bunlar bize kamuoyunda, meslek ve kitle örgütleri arasında saygın ve sevilir bir konum tutturmamızı sağlamıştır.”

Gerçek işsizliğin yüzde 20'yi aştığı bir ülkede bugün gazete ilanlarında meslek alanları ile ilgili mühendis arayan ilanların çıkmasında Odanın payının az olmadığını işaret etti. Koramaz, Oda içi yönetmeliklerin; diğer bazı yasaların, kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte hazırlanan yönetmelik ve ikincil mevzuatların; eğitim ve belgelendirmelerle üyelerin birer uzman olarak faaliyet göstermesinin sağlanmasının, mesleki denetimin gerekliliğinin sürekli olarak ve çoğu kez mücadeleyle kamu kuruluşlarına benimsetilmeye çalışarak yeni iş olanakları yaratılmasının, mesleki denetimin ulusal ve uluslararası tanınırlığı doğrultusunda önemli adımlar atılmasının hep gündemlerinde kalması gerektiğini vurguladı.

“Hedefimiz ‘Yabancılaşmanın’ En Alt Düzeyde Seyretmesini Sağlamak”

En son 69 bin Oda üyesinin tamamı için geçerli olan ve borcu olmayan üyelere herhangi bir ücret talep etmeden Ferdî Kaza Sigortası yapılmasına başladığını anımsatan Koramaz, bu çalışmanın üyelere doğrudan bireysel hizmet ve katkı sunumu çalışmalarının sosyal bağlamı ilk örneği olarak çok önemli olduğunu vurgulayarak şöyle konuştu: “İnce eleyip sık dokuyarak, bu tür doğrudan üyeye yönelik ya da mesleki bağlamı sosyal projelere yönelimi de aklımızın bir kenarında tutarak; ama mutlaka yeri ve zamanı geldiğinde, en güçlü ve merkezi şekilde uygulamaya yönelmeyi de düşünmeliyiz, derim. Çoğunun bildiği bu çalışmaları aktarmamın önemli bir nedeni bulunmaktadır. Önümüzdeki dönem ve sonraki dönemlerin çalışma programları açısından programlı, kurumsallaşarak çalışma ve eksiklikleri kurumsal olarak giderecek yönelimleri benimserken, bu düzeyin korunması bazen en asgari, bazen de azami hedefimiz olmalıdır. Birçok arkadaşımız ulaştığımız örgütsel güçten hareketle kaygılarını kimi toplantılarda dile getirmişlerdir. Haklıdır. Bu kaygıların gidermenin öncelikli yolu, bütün bu çalışmalarda yine etik, mesleki ve sosyal bütünlüğün kurulması; kurumsal bir düzeye ulaştırılması veya kurumsal düzey ve yapısının geliştirilmesi ile olanaktır. Bir diğer konu: Çalışanlarımızda, üyelerimizde hatta bazı yöneticilerimizde Oda'ya yabancılaşma gözlenebilir. Bu her zaman için olasıdır ve çeşitli nedenlerle bir aile içinde de olasıdır, yaşanmak-

tadır. Bizim hedefimiz bunun en alt düzeyde seyretmesini sağlamaktır. Kısaca çalışmalarımızda insani, mesleki, sosyal sıcaklık ve kaynaşma boyutunu ihmal etmememiz gerekiyor.”

“Süreklilik, Örgütlenme ve Yenilenme Arasındaki İlişkiyi Doğru Kurmalıyız”

Mesleki ve sosyal sorumluluk boyutu olan ciddi bir Oda çalışması ile Odanın büyütülmesinin olanaklı olduğunun altını çizen Oda Başkanı Emin Koramaz, bunun en önemli üç bileşeni olduğunu belirterek, bu bileşenleri şöyle tanımladı: “İlki örgütlü aktif üyeyi çoğaltmak; ikincisi, aktif örgütlü üyelik temelinde bir şube yöneticisinin Genel Merkez yöneticisi, bir Genel Merkez yöneticisinin bir şube yöneticisi ve üye, hatta bir üyenin kendini Genel Merkez yerine koyarak düşünebilme; yani bütüne bakabilme özelliğinin geliştirilmesi; üçüncü olarak da bütün mesleki çalışmalarımızın hedefinin insani-sosyal özünün korunması ve biçimlerine de bu özün yansıtılmasıdır. Bir başka konu ise bugün Odamızı 50 yaş civarındaki insanlar yönetmekte ve dinamizmini bu insanlardan almaktadır. Bunda hiçbir sakınca yok, yaşımız ve çalışmalarımızla barışık durumdayız. Ancak Odamızın 10–20 yıl sonrasını hazırlamak için ayırım yapmaksızın, dar politizasyon tuzaklarına düşmeksizin, öğrenci üyelik uygulamasını kontrollü bir şekilde geliştirmek ve mezuniyetleri sonrasında genç arkadaşlarımızla çok yönlü olarak ilgilenmek ve bağlar kurmak durumundayız. Bu konuyu da örgütümüzün önüne koymak isterim. Süreklilik, örgütlenme ve yenilenme arasındaki ilişkiyi doğru bir şekilde kurmamız gerekmektedir.”

Ali Ekber Çakar: “ÇALIŞMA KONULARI ÖRGÜTÜMÜZÜN ORTAK AKLI İLE GELİŞTİRİLECEK”

Oda Başkanı Emin Koramaz'ın ardından konuşan Oda Yönetim Kurulu (OYK) Sekreteri Ali Ekber Çakar, Çalışma Programında yer alan ve Odanın bu dönemde yapmayı planladığı çalışmalar hakkında bilgi verdi. Oda Yönetim Kurulu'nun; dünyaya, ülkeye, halka, mesleğe ve meslektaşlara yönelik yeni dönemde yürütecek çalışmalarının yol haritasını Oda Çalışma İlkeleri ışığında her zaman olduğu gibi Şube Yönetim Kurulları ile birlikte tartışarak ve paylaşarak oluşturduğunun altını çizen Çakar, “Burada ana başlıklarla özet olarak sunulacak hedefler ve çalışma konuları örgütümüzün ortak aklı ile geliştirilecektir” diye konuştu. 42. Dönemde Oda adına Şubeler tarafından düzenlenecek etkinliklerin niteliklerinin ve niceliklerinin artırılmasının hedeflendiğini vurgulayan Çakar, benzer içerikli etkinliklerin de bu dönem gerçekleştirileceğini bildirdi. Yayın çalışmalarının bu dönemde sürdürüleceğini, Şubeler sekreteryalığında yeni kitap-

lar hazırlanacağını ifade etti. Oda Bilgi Yönetim Sistemi (OBYS) çalışmalarının merkezileştirilmesi, daha kurumsal ve hızlı bir koordinasyonun sağlanması amacıyla çalışmaların bu dönemde de sürdürüleceğini dile getiren Çakar, "Odamızın ihtiyaç duyduğu ek modüllerin eklenmesi için yeni bir Bilgi Yönetim Sisteminin kurgulanarak, hizmete sunulması hedeflenmektedir" dedi.

Oda Çalışanlarına ve Yöneticilere Eğitim Verilecek

MİEM kapsamında verilen eğitimlere devam edileceğini söyleyen Çakar, 42. Dönemde yeni uzmanlık alanlarının tanımlanması ve tanımlanan bu alanlarda meslek içi eğitimlerin verilmesine yönelik Şubelerce çalışmalar yapılacağını kaydetti. Oda çalışmalarında karşılaşılan sorunların en aza indirilmesi amacıyla yöneticiler ve çalışanlara yönelik de örgüt içi eğitim programları düzenleneceğini bildirdi. Çakar, bu dönemde de teknik mevzuat, onaylanmış kuruluş ve akreditasyon çalışmalarına devam edileceğini ifade etti. SMM hizmetleri kapsamında tanımlanan alanlarda tüm şubelerle bağlı il, ilçe ve mesleki denetim bürolarında yürütülen hizmetlerin kalitesinin artırılmasının ve ülke genelinde uygulama birliğinin sağlanması yönünde Oda Merkezi eliyle yürütülen çalışmaların 42. Dönemde de önemli bir yer tutacağına dikkat çekti.

Enerji Çalışmaları Daha Etkin Kılınacak

Enerji alanında ise doğal gaz ve LPG uygulamalarına, enerji verimliliği çalışmalarına, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik gelişmelerin, teknik ve hukuki düzenlemelerin sağlıklı bir şekilde izleneceğini belirten Ali Ekber Çakar, enerji alanındaki çalışmaların

Çakar, bu dönemde de teknik mevzuat, onaylanmış kuruluş ve akreditasyon çalışmalarına devam edileceğini ifade etti. SMM hizmetleri kapsamında tanımlanan alanlarda tüm şubelerle bağlı il, ilçe ve mesleki denetim bürolarında yürütülen hizmetlerin kalitesinin artırılmasının ve ülke genelinde uygulama birliğinin sağlanması yönünde Oda Merkezi eliyle yürütülen çalışmaların 42. Dönemde de önemli bir yer tutacağına dikkat çekti.

merkezi olarak belge haline getirileceğini, Odada bu alanda yürütülen çalışmaların daha da etkin kılınmasına çalışılacağını dile getirerek; "Şubelerimizce yerellerde düzenlenecek enerji ile ilgili etkinlikler teşvik edilecek ve merkezi destek verilecektir" dedi.

Çakar, öğrenci üye çalışmalarına bu dönemde de gereken önemin verileceğinin altını çizerek, öğrenci üye örgütülülüğünün geliştirilmesi yönünde çok yönlü çalışmalar yürütüleceğini açıkladı. Oda çalışmalarının daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla Şubeler ve Oda Merkezinde uzmanlık alanlarına yönelik süreli ve sürekli komisyonların oluşturulmasının sağlanacağını ifade etti. Oda basın biriminin çalışmalarının daha da etkinleştirilmesi için yeni dönemde yapılması hedeflenen çalışmalara da değinen Çakar, ulusal ve yerel basın mensuplarıyla sürekli ve kalıcı ilişkilerin geliştirilmesine çalışılacağını dile getirdi. Oda-Şube basın görevlileri toplantılarının sürekli hale getirilerek, basın görevlileri arasında eşgüdüm sağlanmasının da hedeflendiğini kaydetti.

"Meslek Alanlarımızla İlgili Yasal Düzenlemelerin Sürekli Takibi Sağlanacak"

Meslek disiplini ilgilendiren yasal düzenlemelerde Odanın etkinliğinin artırılmasının sağlanması amacıyla Şubelerle koordinasyon halinde oluşturulan merkezi hukuk biriminin bu dönemde de çalışmalarını ivmelen-direrek sürdüreceğini söyleyen Ali Ekber Çakar; "Meslek alanlarımızla ilgili yasal düzenlemelerin sürekli takibinin sağlanarak, Odamızın müdahilliği konusunda çalışmaların yürütülmesi ve Oda görüşleri ile eğilimlerinin bu düzenlemelerde yer almasının sağlanması konularında çalışmalar yürütülecektir" diye konuştu.

Bu dönemde de meslek alanları ile ilgili sendikalarla birlikte oluşturulacak olan platformlarda yer alınacağını ve aktif görevler üstlenileceğini belirten Çakar, TMMOB çalışma gruplarında, İKK çalışmalarında ve tüm TMMOB etkinliklerinde de aktif olarak yer alınacağını ve örgütleyicisi olunacağını, TMMOB Sanayi Kongresinin Oda tarafından düzenlenmesi için yine görev alınacağını, TMMOB'ye olan maddi yükümlülüğün geçmiş dönemlerde olduğu gibi aksatılmadan yerine getirileceğini kaydetti.

Yönetmelik çalışmaları hakkında da bilgi veren Çakar, Genel Kurul gündemine taşınarak sonuçlandırılan MMO Ana Yönetmelik ve bağlı yönetmeliklerle ilgili değişiklikleri içeren, Şubelerce uygulanması gereken çalışmalar konusunda açıklamalarda bulunarak konuşmasını bitirdi.

Av. Süleyman AKTAŞ
Zonguldak Barosu Başkan Yrd.
MMO Zong. Şb. Hukuk Danışmanı

TÜKETİCİNİN HAK ARAMASI YOLUNDAKİ ENGELLER

Bilindiği üzere Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa 23.02.1995 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasanın yürürlüğe girmesinden önce tüketici hakları ile ilgili Anayasa'da, Borçlar Kanununda, Hıfzı Sıhha Kanunu gibi kanunlarda kısmi düzenlemeler söz konusuydu. Ancak bu yasanın kabulü ve yürürlüğe girmesiyle tüketici hukuku açısından çok önemli bir adım atılmıştır. Adından da anlaşılacağı üzere, bu yasa ve yasa çerçevesinde çıkarılan yönetmelikler ile tüketicinin korunmasına ilişkin hükümleri içeren özel bir mevzuatın oluşmasına yol açılmıştır.

4077 sayılı yasa, tüketici sorunlarının çözüm organları konusunda iki mercii içermektedir. Birincisi, Tüketici Sorunları Hakem Heyeti, ikincisi ise Tüketici Mahkemesidir. Yasanın ilk düzenleniş halinde, Tüketici Sorunları Hakem Heyetine başvuru "ihtiyari" olup, verdiği kararlar ile tüketici sorunlarında yargı öncesi bir uzlaştırma, arabulma veya delil oluşturma şeklinde tarif edilebilecek bir işleve sahipti.

5 üye ve raportörden oluşan, şikayetleri değerlendiren, şikayet karşısında şikayet edilen taraftan savunma/cevap isteyen, gerekli gördüğünde bilirkişi incelemesi yaptıran Tüketici Sorunları Hakem Heyetinin sorunun çözümüne ilişkin kararının bir yaptırım söz konusu değildi. Ancak, 4822 sayılı yasa ile 4077 sayılı yasanın 22. maddesinde yapılan 06.06.2003 tarihinde yürürlüğe giren değişikliklerle; Tüketici Sorunları Hakem Heyeti kararlarının niteliği değiştirilmiştir. Bu düzenleme ile belli bir meblağa kadar olan (2003 yılında 500 YTL iken, 2008 yılında 827,05.-YTL'dir) tüketici sorunlarında Tüketici Sorunları Hakem Heyetine başvuru zorunlu hale getirilmiş; bu değer altındaki tüketici şikayetlerinde Hakem Heyetinin kararlarının bağlayıcı, ilam niteliğinde ve icra kabiliyeti olan kararlar olduğu açıkça düzenlenmiştir.

Ayrıca, heyetin ilam niteliğindeki kararlarına karşı, kararın taraflara tebliğinden 15 gün içinde Tüketici Mahkemesinde itiraz hakkı ve bu itiraz sonucu Tüketici Mahkemesinin verdiği kararların kesin olduğu düzenlenmiştir.

Yasada yapılan değişiklikler Tüketici Sorunları Hakem Heyetinin yetkisini ve önemini arttırırken, süreç içerisinde yaşanan sorunlar karşısında, bu yasa maddesinin de yetersiz hale geldiğini ve hatta tüketici aleyhine sonuçlara neden olduğunu da görmekteyiz. Değer nedeniyle tüketici TSHH'ne zorunlu olarak başvurduğunda, heyetin verdiği kararda usulen veya maddi ve hukuki değerlendirmede yapacağı hatanın bedelini tüketici çekebilmektedir.

Örnek vermek gerekirse, tüketici 25,00.- YTL meblağ değerindeki bir tüketici şikayeti için TSHH'ne başvurduğunda, heyet hatalı bir değerlendirme ile tüketici lehine bir karar verdiği takdirde, karşı taraf Tüketici Mahkemesine itiraz ettiğinde ve mahkeme de kararın kaldırılmasına ve tüketici aleyhine karar verdiği takdirde, tüketici aleyhine yargılama gideri ve avukatlık ücretine hükmedilmektedir. Bu meblağ, şikayet konusu değer bazen kat ve kat fazlası olabilmektedir. Sonuç itibarıyla 25 YTL meblağ için tüketici 250-270 YTL ve hatta mahkemece bilirkişi incelemesi yaptırılmış olması halinde çok daha fazla bir meblağ ödemek durumunda kalabilmektedir.

4823 sayılı Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanununda, görevlerinden dolayı işledikleri suç nedeniyle haklarında Kovuşturma Yapılması veya Kovuşturma Yapılmasına Yer olmadığı kararlarına karşı, Bölge İdare Mahkemelerine yapılan itirazlar sonucunda mahkemece verilen kararda, vekil ile temsil söz konusu olsa dahi yargılama gideri ve avukatlık ücretine hükmetmemektedir. Bu tür itirazlar-

daki usul mukayese yoluyla tüketici mahkemelerine yapılan itirazlarda da uygulanabilir. Bu yönde yasal düzenleme yapılabilir.

Yasada, heyetin kararlarına karşı itiraz yolu düzenlenmiş ise de, bu itiraz karşısında Tüketici Mahkemesinde nasıl bir usulün uygulanacağı açık olmadığından, mahkemeler tarafından yeni bir dava açılmış gibi yargılama usulü izlenmektedir. Yeniden bir yargılama yapılmakta, itiraz yolunun niteliği göz ardı ve heyetin işlevi bertaraf edilmektedir. İtirazın duruşma yapılarak değerlendirilmesi taraflarca talep edilmedikçe, tüketici mahkemesi yapılan itirazları dosya üzerinden değerlendirmelidir. Zira hakem heyeti etraflıca şikayeti değerlendirmekte, gerekli halde 2 kez bilirkişi incelemesi yapabilmektedir.

Yasanın 23/2. Maddesinde tüketici mahkemeleri nezdinde tüketiciler, tüketici örgütleri ve Bakanlıkça açılacak davaların her türlü resim ve harçtan muaf olduğu düzenlenmiştir. Bu yasal hüküm ile tüketicilerin hak aramaları teşvik edilmesi ve kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Ancak özellikle çok yüksek meblağlı tüketici davalarında mahkemece tüketicinin davasının kabulüne karar verildiği durumlarda hüküm altına alınan (yüksek meblağları bulan) karar harcı tüketici için ciddi sıkıntılara yol açmaktadır. Bilindiği üzere karar harcının davanın kabulü halinde davalıdan alınması gerekmektedir. Davalı tarafça bu harç ödenmedikçe, karar tebliğe çıkarılmamakta, yargılama bu aşamada kilitlenmektedir. Karar harcının davalıdan Vergi Dairesi tarafından tahsili süreci ise çok uzun sürebilmektedir. Karar harcının tüketici tarafından ödenmesi ve sonraki süreçte davalıdan talep ve tahsili de tüketici için bir külfet ve risk oluşturmaktadır. Meblağın yüksekliği durumunda bazen de güç olmaktadır.

Yasanın 22/3. Maddesinde tüketicinin her tür harçtan muaf tutulduğu açıkça düzenlendiğine göre, tüketicinin karar harcını ödemeye zorlanmadan, davalının karar harcını ödemesini beklemesine gerek kalmadan mahkeme kararını alabilmesine ve icra açabilmesine yönelik bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Başka bir husus da, heyete başvuru zorunluluğunun bulunduğu ve bağlayıcı nitelikteki kararların verildiği uyuşmazlıkların değerinin düşüklüğüdür. Bu gün için (2008 yılı) 827,05 YTL ekonomik hayatın gerçekliği karşısında düşüktür. Bu değer en az iki katına çıkarılması gerekmektedir.

Hak arama süreçlerinde yaşanan bu sorunlar karşısında, tüketicinin korunmasını ve hak arayışını sağlamayı amaçlayan yasa, tüketicinin hak arayışına ket vurabilmektedir. Yukarıda değindiğim sorunlar karşısında yasanın 22 ve 23. maddelerinde ciddi bir takım değişiklikler yapılması gerekmektedir.

4077 sayılı TKHK'nun 22/5. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:

*"Değeri 2.000 YTL'nin altında bulunan uyuşmazlıklarda tüketici sorunları hakem heyetlerine başvuru zorunludur. Büyükşehir statüsünde bulunan illerde ise 2000 YTL ile 3000 YTL arasındaki uyuşmazlıklarda İl tüketici sorunları hakem heyetine başvuru zorunludur. Bu uyuşmazlıklarda hakem heyetlerinin vereceği kararlar tarafları bağlar. Hakem heyeti kararları 11.02.1959 tarih ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tarafları bağlar. Bu kararlar 09.06.1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun ilamlarını yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir. **Taraflar bu kararlara karşı on beş gün içinde Tüketici Mahkemesine itiraz edebilir. Taraflar itirazın duruşma yapılarak değerlendirilmesini talep edebilirler. İtiraz sonucunda tüketici aleyhine verilen karar sonucunda, ayrıca tüketici aleyhine avukatlık ücreti ve yargılama giderine karar verilemez. İtiraz, tüketici sorunları hakem heyeti kararının icrasını durdurmaz. Ancak, talep edilmesi şartıyla hâkim, tüketici sorunları hakem heyeti kararının icrasını tedbir yoluyla durdurabilir. Tüketici sorunları hakem heyeti kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine tüketici mahkemesinin vereceği karar kesindir"***

Yine 4077 sayılı TKHK'nın 23. Maddesi, 2 fıkrası şu şekilde düzenlenmelidir:

*"Tüketici Mahkemeleri nezdinde tüketiciler, tüketici örgütleri ve Bakanlıkça açılacak davalar her türlü resim ve harçtan muaftır. **Dava sonucunda tüketici lehine karar verilmesi durumunda tüketici, davalının karar harcını ödemesini beklemeksizin karar tebliği alabilir"***

Önümüzdeki süreçte, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Taslağı gündeme gelmesi beklenmektedir. Yukarıda değindiğim ve tüketicinin hak arama yollarındaki engellerin aşılması için söz konusu değişikliklerin yapılması gerekmektedir.

Erdal NAZIOĞLU
Diş Hekimi

Dental İmplantlar İmplant (diş ekme) nedir?

Dental implant, eksik olan dişlerin fonksiyon ve estetiğini tekrar sağlamak amacıyla çene kemiğine yerleştirilen ve uygun malzemeden yapılan yapay diş köküdür. Geleneksel kaplama, köprü ve damak protezlerine göre çok daha güvenli, fonksiyonel alternatif tedavi şeklidir.

İmplant uygulamasının faydaları nelerdir?

İmplant tedavisi, rahat, sağlam ve güvenilir bir uygulamadır. İmplant üzerine yapılan protezler, gerçek dişlerin yerini alırken doğal bir yapı oluştururlar. Eksik dişler tamamlanırken, sağlıklı dişlere dokunulmamış olur. Tüm protezlere oranla çok daha uzun ömürlüdür.

İmplantlar hangi durumlarda kullanılabilir?

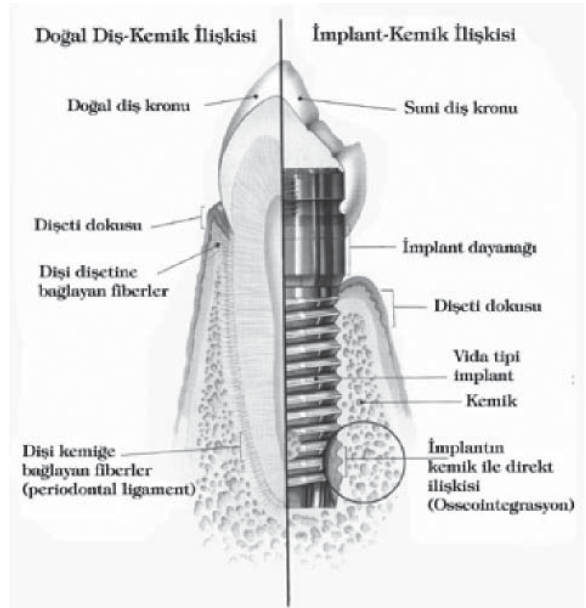
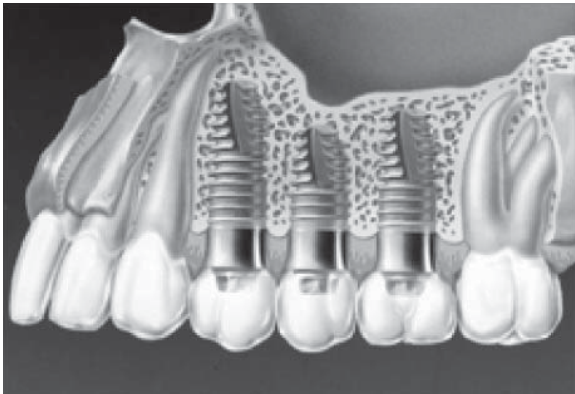
İster tek diş, isterse birden fazla diş eksikliğinde eğer implant yerleştirmeye uygun miktarda kemik varsa, her durum için implant tedavisi uygulanabilir.

İmplant yerleştirilirken acı duyar mıyım?

Uygun anestezi yöntemlerinin uygulanması durumunda hayır. Operasyon sırasında hasta tercihinine göre genel ya da lokal anestezi kullanılabilir. Ameliyat sonrası, diş çekiminden sonraki ağrıya benzer bir ağrı olabilir. Genellikle implant'ın yerleştirildiği akşam duyulabilecek bu ağrı basit ağrı kesiciler ile giderilebilir. Tedavinin problemsiz tamamlandığı vak'alar da implantların varlığını bile hissetmeyecek kadar rahat olursunuz.

İmplantlar yerleştirildikten hemen sonra protezlerim takılabilir mi?

İmplant'ların kemik ile tam birleşmesini (Osteointegrasyon) sağlamak amacıyla ilk 2-3 ay boyunca implant üstüne gelen yüklerin en aza indirgenmesi gerekir. Doktorunuz bu iyileşme süresinde size uygun geçici bir protez yaparak sizi

dişsiz bırakmayacaktır. Daha sonra kalıcı dişler implantlarınızın üzerine monte edilerek tedavi sonlandırılacaktır.

İmplantların temizliği önemli midir?

Evet. Hem de çok önemlidir. İmplantların ağız içindeki yabancı cisimler olduğu düşünülürse temizliklerinin en az kendi dişleriniz kadar hatta daha da önemli olduğunu belirtmek isteriz. İmplant temizliği normal dişlerin temizliğinden pek de farklı değildir, temizlik yöntemleri hakkında dişhekiminiz size ayrıntılı açıklamalarda bulunacaktır. Unutmamanız gereken şey, bu tip bir tedavinin başarılı olması için gerekli en önemli faktörün düzenli ağız bakımıdır.

İmplant tedavisi pahalı mıdır?

Ne yazık ki, evet. Aslında elde edilen sonuçla kıyaslandığında yapılan masrafın fazla olmadığı söylenebilse de ülkemiz insanının gelir düzeyine göre hatırı sayılır bir bütçe ayrılması gerekir. Kullanılan tüm malzemenin ithal olması ve sağlıklı implant üretimi için çok yüksek teknolojiye ihtiyaç duyulması tedavinin fiyatını belirlemektedir. Ancak kesin fiyat uzman hekimlerimizin sizi muayene edip, bu tedavi şekli ve istediğiniz protez tipine göre değişecektir. İmplant yerleştirme işleminin karmaşıklığı hastanın ağız içi durumu ve ihtiyaçlarına bağlı olarak değişir. 350 hastaya implant yerleştirildikten sonra yapılan bir ankette, hastaların yaptıkları yatırımdan memnun kaldıkları ve gerekirse tekrar memnuniyetle yapacakları sonucu ortaya çıkmıştır.

MUTLULUKLAR

Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyemiz
Mine GÖRMEZ, 31.05 2008 tarihinde
Gazeteciler Cemiyetinde yapılan törenle
Barış BAYAR ile nişanlandı.
Genç Çifte mutluluklar dileriz.

ARAMIZA YENİ KATILAN ÜYELERİMİZ

SİCİL NO	ADI	SOYADI	BRANŞI	MEZUN OLDUĞU OKUL
73225	SERDAR	CEREZ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSİ	KIRIKKALE ÜNİ.
73226	LÜTFİ	KÖKTÜRK	MAKİNA MÜHENDİSİ	ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİ.
73386	ONUR	YALÇIN	MAKİNA MÜHENDİSİ	ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİ.
73435	ALİ	SOY	MAKİNA MÜHENDİSİ	NİĞDE ÜNİ.
73631	SİNAN	KATIRCIOĞLU	MAKİNA MÜHENDİSİ	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
73746	SUAT	ÇINAR	MAKİNA MÜHENDİSİ	SAKARYA ÜNİ.
73747	TÜRKER	TOKUR	MAKİNA MÜHENDİSİ	ERCİYES ÜNİ.
73835	ÜMİT	ARSLANTAŞ	MAKİNA MÜHENDİSİ	SAKARYA ÜNİ.

Mühendis ve Makina Dergisi adreslere
gönderilmeye başlanmıştır. Dergileri
eline ulaşmayan üyelerimizin
adres bilgilerini güncellemeleri
gerekmektedir.

*Cep Telefonuna bilgi mesajı
ulaşmayan üyelerimizin telefon
bilgilerini güncellemeleri
gerekmektedir.*

Üyelerimiz arasındaki iletişimi artırmak amacıyla hazırladığımız;
"Üyelerimizden Haberler" sayfamızda
yayınlanmak üzere doğum, düğün, hastalık, vefat vb. haberlerinizi
zonguldak@mno.org.tr e-posta adresine veya
0 372 253 69 64 no.lu telefonumuza bildirmezinizi bekliyoruz.